

CHỐNG RỬA TIỀN: CÁC VẤN ĐỀ CƠ BẢN

Phần 1: Giới thiệu về chống rửa tiền cho kế toán viên chuyên nghiệp



RỬA TIỀN LÀ GÌ?

Rửa tiền là quá trình biến tiền bản thành các quỹ có vẻ hợp pháp và do đó có thể được sử dụng như thể tiền bản được hình thành từ các nguồn hợp pháp. Rửa tiền thực hiện việc hợp pháp hóa số tiền thu được từ tội phạm và cho phép các băng đảng ma túy, buôn người và các tội phạm khác mở rộng và hưởng lợi từ hoạt động của chúng. Quy mô rửa tiền tiềm tàng hàng năm được ước tính có thể vượt hơn 1 nghìn tỷ USD trên toàn cầu*

*Văn phòng Liên Hợp quốc về phòng chống ma túy và tội phạm

Hướng dẫn này là gì?

Loạt bài này nhằm giúp các kế toán viên chuyên nghiệp nâng cao hiểu biết của họ về cách thức hoạt động rửa tiền được thực hiện, những rủi ro mà kế toán viên chuyên nghiệp phải đối mặt và những hoạt động mà kế toán viên chuyên nghiệp có thể thực hiện để giảm thiểu những rủi ro này và đóng góp tích cực cho lợi ích công chúng. Hướng dẫn theo hướng tiếp cận và dễ sử dụng. Do đó, hướng dẫn này không thể bao gồm mọi vấn đề hoặc yêu cầu của địa phương. Thay vào đó, hướng dẫn xử lý các vấn đề chính cho các kế toán viên chuyên nghiệp.

Tại sao kế toán viên phải quan tâm?

Cuộc chiến chống rửa tiền không chỉ là một sự thực hiện tính tuân thủ. Tội phạm kinh tế, bao gồm rửa tiền, ảnh hưởng đến nhiều công dân hơn, thường xuyên hơn bất kỳ nguy cơ đe dọa an ninh nào khác. Rửa tiền đục khoét xã hội ở phạm vi rộng lớn hơn, từ các khoản đầu tư bất hợp pháp vào tài sản có giá trị cao, bạo lực liên quan đến ma túy ở các khu dân cư khó khăn, hay những tổn thương do tệ nạn buôn người và nô lệ hiện đại gây ra. Những kẻ tội phạm này lợi dụng khai thác một số người dễ bị tổn thương nhất trong cộng đồng của chúng ta, mang ma túy và bạo lực ra đường phố làm tổn hại đến cấu trúc xã hội.

Là nghề nghiệp vì lợi ích công chúng, kế toán viên chuyên nghiệp phải đóng vai trò để giữ cho xã hội được an toàn. Như là người gác cổng cho hệ thống tài chính, kế toán viên chuyên nghiệp là tuyến phòng thủ đầu tiên để ngăn chặn những khoản tiền bất chính này tìm đường xâm nhập vào nền kinh tế.

Rủi ro rửa tiền là gì?

Rửa tiền gây ra cho các kế toán viên chuyên nghiệp ba rủi ro chính. Kế toán viên có thể:

- Bị sử dụng để rửa tiền (ví dụ, bằng cách giữ tiền thu được từ tội phạm trong tài khoản ngân hàng hoặc thực hiện vai trò trong một thỏa thuận che giấu quyền sở hữu đối với số tiền thu được từ tội phạm).
- Bị sử dụng để làm công cụ cho người khác rửa tiền (ví dụ, bằng cách tạo ra một phương tiện của công ty để sử dụng cho việc rửa tiền hoặc bằng cách giới thiệu kẻ rửa tiền với một tư vấn chuyên nghiệp khác).
- Chịu hậu quả pháp lý, pháp luật hoặc danh tiếng bị tổn hại do khách hàng (hoặc một hoặc các bên liên kết của khách hàng) liên quan đến rửa tiền đã không phát hiện ra các báo động đỏ và báo cáo.

RỬA TIỀN ĐƯỢC THỰC HIỆN NHƯ THẾ NÀO?

Rửa tiền thực hiện bằng cách lấy tiền thu được từ hoạt động bất hợp pháp và loại chúng khỏi tội danh cơ bản bằng cách sắp đặt, bố trí và tích hợp vào hệ thống tài chính hợp pháp.

SẮP ĐẶT

Kẻ rửa tiền đưa lợi nhuận bất hợp pháp vào hệ thống tài chính. Điều này có thể được thực hiện bằng cách chia một lượng lớn tiền mặt thành các khoản tiền nhỏ hơn để khó thấy hơn và sau đó được gửi trực tiếp vào tài khoản ngân hàng hoặc bằng cách mua một loạt các công cụ tiền tệ (séc, lệnh chuyển tiền ...) sau đó các công cụ tiền tệ được thu thập và gửi vào tài khoản tại một địa điểm khác. Các phương pháp có thể bao gồm:

- **Đổi tiền và mệnh giá**
- **Vận chuyển tiền mặt**
- **Gửi tiền**

BỐ TRÍ, PHÂN LỚP

Kẻ rửa tiền tham gia vào một loạt các chuyển đổi hoặc vận chuyển tiền để che dấu nguồn gốc của tiền. Các khoản tiền có thể được chuyển qua việc mua và bán các công cụ đầu tư hoặc kẻ rửa tiền có thể chỉ cần chuyển tiền thông qua một loạt tài khoản tại các ngân hàng khác nhau trên toàn cầu. Việc sử dụng các tài khoản phân tán rộng rãi để rửa tiền đặc biệt phổ biến ở những khu vực pháp lý không hợp tác trong các cuộc điều tra chống rửa tiền. Trong một số trường hợp, kẻ rửa tiền có thể nguy trang các khoản chuyển nhượng dưới dạng các khoản thanh toán cho hàng hóa hoặc dịch vụ, do đó tạo cho chúng một diện mạo hợp pháp. Các phương pháp có thể bao gồm:

- **Chuyển khoản ngân hàng**
- **Rút tiền mặt**
- **Tách và hợp nhất tài khoản**

SỰ TÍCH HỢP

Các khoản tiền bất hợp pháp quay trở lại nền kinh tế hợp pháp. Các khoản tiền có thể được đầu tư vào bất động sản, hàng xa xỉ và các doanh nghiệp. Các phương pháp có thể bao gồm:

- **Các khoản vay/doanh thu/hợp đồng không có thật**
- **Nghị trang quyền sở hữu tài sản**
- **Sử dụng trong các giao dịch của bên thứ ba**

CÁC KHÁI NIỆM CHÍNH VỀ CHỐNG RỬA TIỀN CHO KẾ TOÁN VIÊN CHUYÊN NGHIỆP

Rà soát đặc biệt khách hàng hoặc người mua hàng

Mục đích của rà soát đặc biệt khách hàng (Client Due Diligence - CDD) là hiểu biết và tìm hiểu danh tính và các hoạt động kinh doanh của khách hàng và sử dụng kiến thức, hiểu biết này để đánh giá rủi ro mà khách hàng có thể liên quan đến rửa tiền, hoặc tìm cách sử dụng kế toán viên để hỗ trợ khách hàng thực hiện hoạt động rửa tiền này.

Cá nhân có ảnh hưởng chính trị

Cá nhân có ảnh hưởng chính trị (Politically Exposed Person - PEP) là một cá nhân được giao phó các chức năng, nhiệm vụ trong lĩnh vực công quan trọng, như một chính trị gia hoặc lãnh đạo của một tổ chức thuộc sở hữu nhà nước. Rà soát đặc biệt bổ sung có thể cần thiết đối với các PEP và các thành viên gia đình của PEP do nguy cơ hối lộ và tham nhũng.

Giám sát liên tục

Ngoài việc thực hiện rà soát đặc biệt khách hàng (Client Due Diligence – CDD) cho các khách hàng mới, điều quan trọng là phải cập nhật các rà soát này cho các khách hàng hiện tại, đặc biệt khi quyền sở hữu của khách hàng hoặc hoạt động của khách hàng thay đổi. Đây là một yêu cầu bắt buộc ở nhiều khu vực pháp lý.

Báo cáo các hoạt động đáng ngờ

Một số quốc gia, các kế toán viên chuyên nghiệp có nghĩa vụ pháp lý phải báo cáo những nghi ngờ về rửa tiền cho đơn vị tình báo tài chính. Các báo cáo này thường được gọi là Báo cáo các hoạt động đáng ngờ (Suspicious Activity Reports).

Quy tắc đạo đức nghề nghiệp quốc tế cho kế toán viên chuyên nghiệp nói về rửa tiền như thế nào?

Nguyên tắc hành vi nghề nghiệp yêu cầu kế toán viên chuyên nghiệp phải tuân thủ pháp luật và các quy định có liên quan. Quy định về không tuân thủ pháp luật và các quy định (NOCLAR) trong bộ quy tắc của Ủy ban Chuẩn mực Đạo đức Nghề nghiệp Quốc tế dành cho kế toán viên (IESBA) đưa ra nghĩa vụ đạo đức cho các kế toán viên chuyên nghiệp là phải thông báo nếu kế toán viên chuyên nghiệp đã biết hoặc nghi ngờ hành vi không tuân thủ luật pháp và các quy định, bao gồm cả liên quan đến rửa tiền. Để có thêm thông tin, vui lòng xem tại [IESBA NOCLAR Factsheet](#), cũng như phần 8 và 9 của [Quy tắc](#), các bài đăng của IFAC và IESBA để thúc đẩy sự hiểu biết và nhận thức cho vấn đề này.

HỖ TRỢ BỔ SUNG



Để nắm được hướng dẫn chung về chống rửa tiền, vui lòng xem [Hướng dẫn về phương pháp dựa trên rủi ro cho nghề kế toán](#) của Lực lượng Đặc nhiệm tài chính quốc tế (Financial Action Task Force - FATF). Đối với các vấn đề liên quan đến đạo đức, vui lòng xem [Bộ Quy tắc Đạo đức Nghề nghiệp Quốc tế cho kế toán viên chuyên nghiệp](#). Để có thêm thông tin địa phương chi tiết, bao gồm các yêu cầu của pháp luật được áp dụng, vui lòng liên hệ với tổ chức kế toán chuyên nghiệp của bạn.



529 Fifth Avenue, New York 10017
www.ifac.org | +1 (212) 286-9344 | [@ifac](#) | [in](#) company/ifac



www.icaew.com
[@icaew](#) | [in](#) company/icaew

Ấn phẩm “Chống rửa tiền, các vấn đề cơ bản: Phần 1 - Giới thiệu về chống rửa tiền cho kế toán viên chuyên nghiệp” do Liên đoàn Kế toán quốc tế xuất bản tháng 9/2020 bằng tiếng Anh, được Hội Kiểm toán viên hành nghề Việt Nam dịch sang tiếng Việt vào tháng 06/2022, và được IFAC cho phép sử dụng. Các nội dung được phê duyệt của tất cả các ấn phẩm của IFAC do IFAC phát hành là bằng ngôn ngữ tiếng Anh. IFAC không chịu trách nhiệm về tính chính xác và hoàn chỉnh của bản dịch hoặc về các hành động có thể xảy ra sau đó do kết quả của bản dịch.

Bản quyền năm 2020 nội dung tiếng Anh của ấn phẩm “Chống rửa tiền, các vấn đề cơ bản: Phần 1 - Giới thiệu về chống rửa tiền cho kế toán viên chuyên nghiệp” thuộc về IFAC. Tất cả bản quyền được đăng ký.

Bản quyền năm 2022 nội dung tiếng Việt của ấn phẩm “Chống rửa tiền, các vấn đề cơ bản: Phần 1 - Giới thiệu về chống rửa tiền cho kế toán viên chuyên nghiệp” thuộc về IFAC. Tất cả bản quyền được đăng ký.

Tiêu đề gốc: Anti-Money Laundering, The Basics: Installment 1 - Introduction to Anti-Money Laundering for Professional Accountants

Vui lòng liên hệ Permissions@ifac.org để được sao chép, lưu trữ hoặc truyền tải hoặc các hình thức sử dụng tương tự khác của tài liệu này.